

**Consiliul Superior al Magistraturii
Institutul Național al Magistraturii**

**Concurs de admitere în magistratură
iulie 2021 - aprilie 2022**

PROCES-VERBAL

**de motivare a soluțiilor pronunțate pentru contestațiile la barem formulate în legătură cu
proba scrisă (proba a 2-a) de verificare a cunoștințelor juridice teoretice și practice**

**Materia: Drept penal și drept procesual penal
Data susținerii probei: 17 octombrie 2021**

Prezentul proces-verbal a fost întocmit de subcomisia de soluționare a contestațiilor împotriva baremului stabilit pentru cele două probe scrise și împotriva punctajului de la testul grilă de verificare a cunoștințelor juridice, cu privire la contestațiile formulate de candidați, în baza art. 23 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură, contestații referitoare la baremul stabilit pentru disciplina Drept penal și Drept procesual penal.

Au fost formulate contestații la barem de către 29 de candidați.

I. Cu privire la contestațiile formulate în legătură cu Subiectul I:

4 candidați au formulat contestații cu privire la baremul aferent acestui subiect.
Contestațiile au fost respinse.

Mai mulți candidați au formulat contestație cu privire la baremul aferent acestui subiect, solicitând a se mai introduce în barem spre punctare și diverse alte diferențe surprinse între instituțiile vizate de subiect (de pildă: în timp ce respectiva măsură de siguranță este una cu dispunere mereu facultativă, respectiva pedeapsă complementară cunoaște și ipoteze în care dispunerea sa este obligatorie; sau: în timp ce măsura de siguranță în cauză se poate stabili, dispune și aplica spre executare și printr-o hotărâre de amânare a aplicării pedepsei, pedeapsa complementară analizată nu se poate aplica – ci doar se stabilește / dispune – printr-o asemenea hotărâre etc.). Apreciind, pe fond, cele indicate de candidații în cauză, comisia de soluționare a contestațiilor la barem observă că ar mai putea fi identificate și o serie de alte distincții între instituțiile respective, altele decât cele punctate în baremul inițial afișat, precum și suplimentare celor menționate în cuprinsul contestațiilor astfel analizate. Cu toate acestea, se impune precizarea că, în opinia comisiei de soluționare a contestațiilor la barem, stabilirea acelor aspecte ce se punctează în barem (din multitudinea unor chestiuni ce ar putea fi punctate), precum și aspectele legate de cerințele motivării în vederea punctării, reprezintă atributul exclusiv al comisiei de elaborare a subiectelor (soluțiile formulate în consens cu ipoteze trecute de rezolvare a altor contestații la barem la examene / concursuri organizate de CSM / INM). În susținerea acestei decizii, comisia de soluționare a contestațiilor la barem observă că deosebirile reținute de comisia de elaborare a subiectelor (punctate în baremul inițial afișat) reprezintă deosebiri corecte

și relevante (esențiale, principale) prin raportare la formularea subiectului analizat. În ipoteza unui asemenea subiect / a unei asemenea cerințe de examinare, în asentimentul baremului stabilit de către comisia de elaborare a subiectelor, se stabilește că tratarea subiectului trebuie să urmărească indicarea și motivarea cât mai multe deosebiri posibile din cele care pot fi, în mod corect, identificate. Evident, se impune cu prioritate a se releva deosebirile care apar a fi mai importante (cele principale / esențiale / de bază). Or, în privința determinării acestora, comisia de soluționare a contestațiilor la barem statuează că este atributul comisiei de elaborare a subiectelor și de stabilire a baremului câte și care dintre aceste deosebiri vor fi punctate (respectiv maniera în care vor fi punctate: punctaj egal sau punctaj diferențiat). Practic, atât timp cât soluțiile indicate în baremul inițial afișat nu sunt, prin ele însele, greșite (incorecte), nu se justifică modificarea baremului stabilit.

În plus, se observă faptul că unele solicitări de „adăugare” a unor aspecte care ar mai fi de punctat în plus față de baremul inițial nu au în realitate suport real, reprezentând în esență reluarea (uneori puțin diferită, cu alte cuvinte, dar în principiu, identică, a unor chestiuni deja punctate în respectivul barem, sens în care se impune cu atât mai mult respingerea contestațiilor aparent / formal depuse la acest subiect (de pildă: că măsura de siguranță în cauză nu presupune ca fapta comisă, urmare a căreia se aplică, să fi constituit neapărat infracțiune, pentru care s-a pronunțat hotărâre de condamnare și s-a dispus o pedeapsă principală, spre deosebire de ipoteza aplicării pedepsei complementare analizate; că motivul dispunerii acestei pedepse complementare rezidă în folosirea funcției, profesiei, meseriei sau activității respective pentru a se comite infracțiunea, în timp ce rațiunea dispunerii măsurii de siguranță respective este inaptitudinea / incapacitatea raportat la acea funcție, profesie, meserie sau activitate; că durata dispunerii pedepsei complementare este de la 1 la 5 ani, iar măsura de siguranță nu are o durată de dispunere, dar are un minim de durată de executare – 1 an). De altfel, se constată chiar că în unele afirmații / solicitări din specia celor astfel indicate se înregistrează inclusiv inexactități care compromit în sine susținerile candidaților respectivi (precum: pentru dispunerea măsurii de siguranță nu se impune comiterea unei „fapte penale nejustificate”, ci a unei *fapte prevăzute de legea penală* nejustificate, „faptă penală” fiind o noțiune sinonimă cu aceea de infracțiune; măsura de siguranță analizată nu „se dispune pe o perioadă de cel puțin 1 an, cu posibilitatea revocării sau prelungirii ei”, ci se dispune pe o durată nedeterminată – fără nicio referire la durata ei în hotărârea prin care se aplică – urmând a se putea revoca, sau nu, după minim 1 an etc.).

Un candidat dintre cei care au contestat baremul la acest prim subiect de drept penal a solicitat (printre altele) și ca baremul să fie extins, în sensul de a include punctarea împrejurării că „amnistia înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării (executarea pedepsei principale, complementare ~ interzicerea unor drepturi), însă nu produce efecte asupra măsurii de siguranță a interzicerii ocupării unei funcții”. Comisia de soluționare a contestațiilor observă că, deși pe fond, afirmația este adevărată în esența sa [amnistia reprezintă o cauză care înlătură răspunderea penală – și consecințele condamnării, când este postcondamnatorie – producând astfel efecte asupra pedepselor, inclusiv a celei complementare constând în interzicerea exercitării unor drepturi – inclusiv sub aspectul vizat de subiect, fără a produce însă efect extinctiv asupra măsurilor de siguranță (conform art. 152 alin. (2) teza I C.pen.)], totuși acest aspect este irelevant ca motiv de admitere a contestației. Astfel, instituția la care se face referire (amnistia – indiferent de forma sa – și prescripția răspunderii penale) reprezintă o cauză de înlăturare a răspunderii penale (după cum indică însuși candidatul în cauză), iar referirea la aceasta este așadar (implicit) făcută în baremul inițial, fiind deja acoperită de sfera de cuprindere

a ultimului aspect indicat ca apt de punctare (e adevărat, prin raportare la efectul amnistiei antecondamnatorii). Din acest punct de vedere, critica ridicată nu ar conține, astfel, pe fond, o veritabilă contestație! Cât privește interpretarea contestației în cauză în sensul că se solicită o eventuală adăugare suplimentară, la barem, a punctării acestei chestiuni, în plus față de punctarea referirii la efectul amnistiei antecondamnatorii, contestația se respinge pe motivele deja indicate anterior (primul paragraf al prezentei motivări), referitor la decizia comisiei de soluționare a contestațiilor la barem de a nu se considera investită și cu modificarea baremului inițial prin adăugarea unor deosebiri suplimentare, ci doar pentru identificarea unor eventuale erori / greșeli în baremul afișat (ceea ce, din această perspectivă, nu este cazul în contestația respectivă).

Un alt candidat a criticat ultimul aspect indicat ca apt de punctare în baremul inițial afișat, pe motiv că „acordarea punctajului pentru această mențiune este greșită, întrucât excedează cerinței de la acest punct / subiect”. Astfel, în opinia acestui candidat, „Răspunsul din barem se referă la o deosebire generală între pedepse și măsuri de siguranță și nu privesc în mod expres pedeapsa complementară și măsura de siguranță din cerință”, arătând că ar mai exista și alte instituții de drept penal general prin prisma cărora ar fi posibilă compararea celor două instituții analizate. Comisia de soluționare a contestațiilor la barem consideră că identificarea deosebirilor esențiale dintre instituțiile date spre analiză reprezintă un proces complex, în cadrul căruia unele distincții vor decurge din specificul restrâns al acestora (pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi în forma particulară de manifestare avută în vedere și măsura de siguranță punctual indicată în subiect), în timp ce altele, de asemenea importante și relevante, vor fi consecința apartenenței acestora la instituțiile mai largi în cadrul cărora se includ, anume: pedepse (complementare), respectiv măsuri de siguranță. După cum s-a indicat și anterior, un asemenea subiect impune candidaților o cât mai largă identificare a unor deosebiri posibile, sub multiple aspecte, dar cu precădere a celor mai însemnate, fiind rolul comisiei de elaborare a subiectelor a stabili care sunt acestea din urmă. De altfel, specificul unui asemenea subiect decurge și din modul de acordare a punctajului, în sensul că de la bun început în barem au fost înscrise mai multe elemente de punctare decât cele care conferă punctaj maxim pentru acest subiect (6 aspecte aveau aptitudinea de a fi punctate, punctajul maxim fiind conferit de identificarea oricăror 5 chestiuni din acestea 6). În aceste condiții, critica nu poate fi primită în sensul de a se desființa acest motiv de acordare a 0.20 puncte din punctajul alocat acestui subiect (chestiunea astfel punctabilă nu este incorectă / greșită, pe fond), ceea ce ar atrage, implicit, o potențială depunctare a candidaților care au indicat această deosebire alături de minim altele patru din cele înscrise în barem. De altfel, deosebirea relevantă constituie un aspect important de distincție între instituțiile analizate și în opinia membrilor comisiei de soluționare a contestațiilor la barem.

Baremul inițial afișat pentru subiectul I din materia dreptului penal rămâne, așadar, nemodificat.

II. Cu privire la contestațiile formulate în legătură cu Subiectul II:

20 candidați au formulat contestații cu privire la baremul aferent acestui subiect.

Contestațiile au fost respinse.

Referitor la întrebarea 1, un candidat contestă reținerea infracțiunii de furt, susținând că nu ar fi îndeplinit elementul de tipicitate „în scopul însușirii pe nedrept”. Contestația este neîntemeiată. A și B au sustras documentele din domiciliul lui V în scopul de a-și continua planul infracțional ce includea obținerea calităților de asociați, respectiv administrator în societatea M. Așadar, tocmai urmărirea acestor calități dovedește și existența scopului însușirii documentelor. Practic, având în vedere că urmăreau preluarea societății M, rezultă implicit că au urmărit însușirea documentelor societății M.

Cu privire la întrebarea 1, un candidat a solicitat să se rețină că încadrarea juridică a faptei lui N de a falsifica actul constitutiv conform cerințelor lui A și B nu constituie infracțiunea de fals intelectual, ci infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale. Rezumativ, constatăm că se arată de către candidat că în speță nu ar fi îndeplinită situația premisă a infracțiunii de fals intelectual, respectiv existența unui interes legitim, a unui prilej pentru întocmirea înscrisului. Dimpotrivă, se arată că în speță ar fi vorba despre o plăsmuire în integralitate a înscrisului, ceea ce ar echivala elementului material constând în „contrafacere”, *verbum regens* al infracțiunii de fals în înscrisuri oficiale. Cu privire la această susținere, unii candidați citează surse doctrinare, respectiv, de exemplu, lucrarea *Drept penal. Partea specială II. Curs tematic*, C. Rotaru, A.-R. Trandafir, V. Cioclei, edit. C.H. Beck, ed. a 5-a, pag. 392. În primul rând, constatăm faptul că în lucrarea citată se arată explicit că „în practica judiciară, ori de câte ori înscrisul falsificat cu prilejul întocmirii sale, fie că el conține niște neadevăruri sau că este plăsmuit în întregime, se reține totdeauna fals intelectual”. În al doilea rând, chiar raportându-ne la distincțiile doctrinare subliniate între infracțiunea de fals intelectual și cea de fals în înscrisuri sub semnătură privată, constatăm că aceiași autori menționează că dificultatea apare în ipoteza în care „faptele pentru care înscrisul trebuia să servească drept mijloc de probă nu au existat în realitate”. Cu alte cuvinte, pentru a se putea reține infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale, conform chiar opiniilor doctrinare indicate, este necesar ca plăsmuirea să fie integrală, să nu existe absolut nicio împrejurare preexistentă, înscrisul să releve în integralitate fapte și circumstanțe inexistente. Raportând aceste afirmații la speță, constatăm că s-ar fi putut susține argumentat încadrarea juridică a faptei în tipicitatea falsului material în înscrisuri oficiale în măsura în care, de exemplu, societatea M nu ar fi existat iar actul constitutiv ar fi fost plăsmuit în integralitate. Or, în speță, A și B îi solicită notarului N să întocmească un nou act constitutiv pentru o societate deja existentă, care beneficia de un act constitutiv. Mai mult decât atât, în momentul în care i-au adresat solicitarea, A și B „i-au arătat actele societății”. Noul act constitutiv nu reprezintă un înscris care să fie în integralitate lipsit de corespondență cu realitatea ci, dimpotrivă, preia cea mai mare parte a mențiunilor din actele preexistente ale societății, pe lângă aceste informații incluzând și mențiunile false că A și B sunt asociați, iar A va acționa ca administrator al societății. În aceste condiții, este corectă încadrarea juridică a faptei reținută în barem.

Un candidat solicită ca, în legătură cu falsificarea actului constitutiv, să se rețină infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată pentru numiții A, B și N. În mod evident, nu se poate reține această infracțiune având în vedere natura de înscris oficial a actului constitutiv autentificat de notar. Contestația ignoră dispozițiile art. 178 alin. 2 C.pen.

Un candidat arată că întrucât V are calitatea de funcționar privat iar suma de bani i-ar fi fost oferită pentru ca acesta să îndeplinească un act contrar îndatoririlor de serviciu, ar trebui reținută infracțiunea de luare de mită în sarcina lui V, respectiv de dare de mită în sarcina lui B. Împrejurarea că V este chemat pentru a da declarații în calitate de martor nu reprezintă o manifestare a îndatoririlor sale de serviciu. Cu alte cuvinte, acțiunea sa de a da declarații în calitate de martor nu reprezintă o exercitare a atribuțiilor de serviciu. Așadar, încadrarea juridică nu se va realiza prin raportare la calitatea sa în cadrul societății M, ci prin raportare la calitatea sa de martor într-un proces penal. *Mutatis mutandis*, nu se poate reține infracțiunea de dare de mită în sarcina lui B pentru fapta de a-i oferi lui V o sumă de bani pentru ca acesta să dea declarații mincinoase.

Mai mulți candidați susțin că fapta lui A de a se prezenta la Oficiul Registrului Comerțului pentru a depune o cerere de modificare a asociaților și a administratorului societății, însoțită de actul constitutiv autentificat de N, ar realiza elementele de tipicitate ale infracțiunii de fals în declarații, aceasta absorbind infracțiunea de uz de fals. În speță nu se identifică existența elementului material al prezumtivei infracțiuni de fals în declarații. Nu se pune problema unei declarări necorespunzătoare adevărului. A formulează exclusiv o cerere, utilizând în susținerea cererii un înscris despre care știa că este falsificat, respectiv actul constitutiv autentificat de notarul N. Această acțiune realizează elementele de tipicitate ale infracțiunii de uz de fals.

Un candidat susține că A și B ar trebui considerați coautori ai infracțiunii de uz de fals, iar nu autor și complice. În esență, contestatorul arată că, deși A a depus cererea la Oficiul Registrului Comerțului, demersul îi beneficia și lui B, acesta având interesul de a-i fi recunoscută calitatea de asociat. Se mai arată că „uzul de fals se realizează prin actul de a solicita modificarea asociaților și a administratorului și nu prin faptul material al depunerii înscrisului care atestă acest act”. Contestația este neîntemeiată deoarece ignoră tocmai elementul material al infracțiunii de uz de fals - folosirea. Este necesar să se constate o folosire efectivă a înscrisului iar în speță această folosire constă în înregistrarea cererii însoțită de actul constitutiv falsificat la Oficiul Registrului Comerțului. Autorul este cel care săvârșește în mod nemijlocit fapta. Simpla existență a unui interes din partea lui B, dar neînsoțit de un act material de folosire a înscrisului falsificat nu poate atrage calitatea acestuia de coautor.

Un candidat susține că în mod eronat în barem nu se reține în sarcina lui A și participația improprie „la falsul intelectual comis de ONRC”. În primul rând, în speță se menționează că Oficiul urma să se pronunțe asupra cererii, așadar nu se pronunțase încă. Pe cale de consecință, nu se pune problema unui fals intelectual comis de funcționari ai Oficiului, eventual fără vinovăție. În al doilea rând, în sarcina lui A nu se poate reține o asemenea participație improprie deoarece deja A răspunde pentru uz de fals prin aceea că a folosit un înscris falsificat în scopul producerii unor consecințe juridice, consecințe ce ar fi urmat să se producă tocmai prin decizia funcționarilor Oficiului Registrului Comerțului.

Un alt candidat arată că, în raport de cerința de a se indica formele pluralității de infractori, mențiunile din barem referitoare la calitatea de autor, în cazul acelor fapte în legătură cu care nu se reține existența unor coautori, complici sau instigatori, nu ar trebui luate în considerare, având în vedere că în ipoteza unei infracțiuni săvârșite de o singură persoană nu se pune *ab initio* problema unei participații. Pe de-o parte, Comisia constată că motivarea acestei contestații tinde mai degrabă spre a exprima o îngrijorare în legătură cu maniera în care va fi corectată în *concreto* lucrarea, iar nu spre a contesta baremul. Pe de altă parte, tocmai precizarea contestatorului în sensul că „nu există nicio infracțiune fără autor” justifică mențiunile din barem referitoare la autor (de tipul „N este autor al infracțiunii de...”).

Un candidat susține că ar trebui să fie punctată în barem și menționarea concursului de infracțiuni, real sau ideal, după caz. În primul rând, solicitarea este neîntemeiată prin raportare la cerința subiectului de examen. Aceasta nu face referire și la pluralitatea de infracțiuni. În al doilea rând, comisia de soluționare a contestațiilor subliniază că stabilirea aspectelor ce vor fi punctate este atributul exclusiv al comisiei de elaborare subiecte. Competența prezentei comisii este limitată, potrivit Regulamentului de admitere, la verificarea corectitudinii punctajului stabilit, verificare realizată exclusiv prin prisma criticilor formulate de către candidații contestatari.

În ceea ce privește întrebarea 2, mai mulți candidați au arătat că baremul ar trebui să includă posibila angajare a răspunderii penale a societății M pentru o potențială infracțiune de mărturie mincinoasă. În legătură cu această contestație, în primul rând, comisia de soluționare a contestațiilor subliniază din nou că stabilirea aspectelor ce vor fi punctate este atributul exclusiv al comisiei de elaborare subiecte. Competența prezentei comisii este limitată, potrivit Regulamentului de admitere, la verificarea corectitudinii punctajului stabilit, verificare realizată exclusiv prin prisma criticilor formulate de către candidații contestatari. În al doilea rând, subliniem că, din punctul nostru de vedere, punctarea în barem a unei chestiuni precum cea indicată de candidații contestatori este, oricum, cel puțin contraintuitivă. În mod evident, aspectele ce se cuveneau a fi verificate în materia unei eventuale răspunderi a persoanei juridice priveau celelalte aspecte ale speței, iar nu o eventuală răspundere pentru o infracțiune de mărturie mincinoasă. De altfel, redactarea speței nici nu tinde spre o asemenea problemă, fiind foarte clar evidențiată împrejurarea că V, personal, a fost audiat ca martor. În orice caz, și în ipoteza în care un candidat și-ar fi pus problema unei potențiale răspunderi a persoanei juridice pentru infracțiunea de mărturie mincinoasă și ar fi inclus răspunsuri referitoare la această chestiune, în mod evident, nu ar putea fi acceptată împrejurarea ca analiza să vizeze numai această infracțiune și să omită aspectele din speță în legătură cu care într-o manieră incomparabil mai evidentă se pune problema unei eventuale răspunderi a persoanei juridice.

Mai mulți candidați au solicitat modificarea baremului în sensul punctării și a răspunsurilor care susțin imposibilitatea răspunderii penale a persoanei juridice din motive străine de latura subiectivă, respectiv că fapta nu a fost săvârșită în realizarea obiectului de activitate al societății, în numele sau pe seama acesteia. În susținerea contestației se indică Decizia nr. 302 din 09.06.2020 a Curții Constituționale a României. Într-adevăr, considerentele deciziei citate sunt relevante sub aspectul imposibilității tragerii la răspundere a persoanei juridice în condițiile neîntâlnirii condițiilor cuprinse în art. 135 alin. 1 C.pen. Totuși, niciunde în aceste considerente instanța de contencios constituțional nu precizează că neîntâlnirea condițiilor din art. 135 alin. 1 C.pen. reprezintă aspecte distincte de cele privind latura subiectivă specifică persoanei juridice. În aceste condiții, singura problemă ce își mai caută răspuns este dacă în ipoteza în care o persoană fizică ce are doar în aparență calitatea de reprezentant al unei persoane juridice realizează acte „în numele și pe seama” acesteia, răspunderea penală a persoanei juridice nu va putea fi angrenată din motive ce țin de latura obiectivă sau din motive ce țin de latura subiectivă? Una dintre premisele tragerii la răspundere penală a persoanei juridice este aceea că voința societară este întotdeauna exprimată prin reprezentanții persoane fizice, având în vedere caracterul ficțional al persoanei juridice în sine. Astfel, aplicând premisa în tărâmul vinovăției ca element al laturii subiective, rezultă că formele de vinovăție ale unei persoane juridice se vor verifica, de asemenea, tot prin verificarea formelor de vinovăție ale reprezentanților persoane fizice. Totuși, a aprecia că întotdeauna neîntâlnirea condițiilor prevăzute în art. 135 alin. 1 C.pen. ar nega exclusiv latura obiectivă a răspunderii persoanei juridice ar însemna să reducem aspectul

subiectiv al acestei răspunderi la identificarea cu poziția subiectivă a prepusului. O asemenea interpretare conduce în mod inevitabil la lipsirea de individualitate minimală necesară voinței societare. Practic, în momentul în care o persoană care are numai în aparență calitatea de reprezentant al unei persoane juridice face totuși acte „în numele și pe seama persoanei juridice” ceea ce lipsește este aptitudinea acestei manifestări de voință a aparentului reprezentant de a angrena și de a exprima voința societară. În mod obiectiv, actele respectiv *sunt realizate* însă, la nivel subiectiv, acestea nu reprezintă manifestarea voinței persoanei juridice. Așadar, temeiul pentru care nu se poate atrage răspunderea penală a persoanei juridice M menționat în barem este corect.

În ceea ce privește întrebarea 3, un candidat arată că ar putea fi supuși confiscării speciale banii dați de B lui V. Contestația este neîntemeiată deoarece este corespundență baremului. Se constată că această observație este cuprinsă și punctată corespunzător în barem.

Un candidat susține că suma ar trebui confiscată de la B, iar nu de la V deoarece din speță „nu reiese că V și-a apropiat suma respectivă”. Or, din datele speței reiese cu claritate că suma a fost primită în mod efectiv de V. Așadar, mențiunea din barem este corectă, suma de bani urmează să fie confiscată de la V.

În referire la întrebarea 3, mai mulți candidați susțin că nu ar fi trebuit ca baremul să se refere și la suma de bani solicitată cu titlu de credit, fiind „de domeniul evidenței” că în legătură cu acestea nu se poate dispune confiscarea specială. În legătură cu această chestiune, subliniem că cerința este una deosebit de clară, respectiv se solicită să se arate motivat dacă se poate dispune confiscarea specială a *sumelor* de bani *menționate* în cauză. În aceste condiții, concluzia este că analiza trebuia să privească toate sumele de bani aflate în legătură cu o faptă pentru care se poate reține tipicitatea unei infracțiuni. Așadar, se impune a se face mențiuni și în legătură cu suma de bani solicitată cu titlu de credit.

Un alt candidat susține că sumele de bani promise de A și B lui N ar trebuie supuse confiscării deoarece respectiva promisiune ar echivala unei oferte și astfel s-ar încadra în dispozițiile art. 290 alin. 5 C.pen. Contestația este neîntemeiată deoarece nu ține cont de faptul că infracțiunea de luare de mită beneficiază de elemente materiale alternative, fiecare având un sens propriu. În speță se folosește în mod explicit verbul „a promite” tocmai pentru a face distincția față de verbul „a oferi”. A accepta faptul că o promisiune echivalează unei oferte ar însemna o interpretare *contra legem* a art. 290 alin. 5 C.pen. În cadrul acestei dispoziții legiuitorul a optat pentru limitarea situațiilor în raport de care se va dispune confiscarea specială, excluzând promisiunea dintre ipotezele aplicabile.

Cu privire la întrebarea 4, mai mulți candidați arată că nu ar fi trebuit reținute în barem referirile la cauzele de atenuare sau agravare și consecințele intervenirii acestora asupra pedepselor, având în vedere că în enunț se arată deja că se vor stabili pedepse cu închisoarea. Contestația este neîntemeiată, având în vedere că cerința vizează în mod explicit detalierea *modului* în care se va stabili sancțiunea rezultantă în acest caz. Or, de exemplu, faptul că în cadrul răspunsului la întrebarea 1 candidații ar fi identificat deja existența tentativei ori a circumstanțelor agravante nu echivalează cu sublinierea regimului sancționator al acestor instituții (mai ales în interdependență cu alte instituții incidente). Acest aspect urmărește să îl verifice întrebarea 4 și baremul aferent acesteia - modul cum se vor produce efectele asupra sancțiunii în urma aplicării tuturor dispozițiilor incidente, printre acestea regăsindu-se, de exemplu, și tentativa și circumstanțele agravante. De asemenea, faptul că enunțul indică împrejurarea că toate pedepsele ce vor fi stabilite sunt pedepse cu închisoarea nu neagă

nicidecum necesitatea sublinierii regimului sancționator al instituțiilor incidente, individual și în interdependență.

Pentru motive similare se va respinge și contestația unui candidat care solicită excluderea din barem a referirilor la revocarea suspendării sub supraveghere sau la contopirea pedepselor în cadrul unei operațiuni unice. Asemenea aspecte se includ în cerința de a se explicita modul în care se va stabili sancțiunea rezultantă în acest caz.

Pentru motivele arătate mai sus, baremul inițial afișat pentru subiectul II din materia dreptului penal rămâne nemodificat.

III. Cu privire la contestațiile formulate în legătură cu Subiectul III:

4 candidați au formulat contestații cu privire la baremul aferent acestui subiect.

Contestațiile au fost respinse.

Un alt candidat critică Nota întocmită la baremul aferent subiectului, considerând că „nu este normal” că nu se punctează o „diferență evidentă”. Contestația este neîntemeiată. În acest sens, comisia de soluționare a contestațiilor subliniază că stabilirea aspectelor ce vor fi punctate este atributul exclusiv al comisiei de elaborare subiecte; competența prezentei comisii este limitată, potrivit Regulamentului de admitere, la verificarea corectitudinii punctajului stabilit, verificare realizată exclusiv prin prisma criticilor formulate de către candidații contestațari. Astfel, nu este posibil pentru comisia de soluționare contestații să procedeze la modificarea baremului în sensul adăugării / punctării unor aspecte noi, care nu au fost avute în vedere de comisia de elaborare subiecte, căci ar excede competenței sale și ar fi vădit în contradicție cu prevederile Regulamentului de admitere.

Același candidat critică baremul și din perspectiva posibilității de depunctare a candidatului care nu „a precizat expres bunuri, dar a precizat expres persoanele care dețin bunuri și față de care se iau măsuri asiguratorii”. Comisia apreciază că în cazul de față nu suntem în prezența unei contestări a baremului în sine, candidatul anticipând o posibilă depunctare pentru folosirea unei terminologii juridice aproximative. Or, aceste aspecte pot să fie soluționate doar în cazul contestațiilor la notele obținute la probele scrise, conform art. 23 alin. (9) din Regulamentul de admitere în magistratură, nefiind de competența prezentei comisii.

Un alt candidat solicită modificarea baremului, în sensul punctării ca diferențe faptul că „măsura asiguratorie pentru garantarea executării pedepsei amenzii se poate dispune numai asupra bunurilor suspectului sau inculpatului, însă nu și atunci când aceștia sunt minori, așa cum se menționează în barem”. Comisia de soluționare a contestațiilor consideră critica nefondată, căci în realitate este o reformulare a unui aspect deja punctat în barem, respectiv ultimul item anterior notei. Trecând de acest aspect, arătăm din nou că Regulamentul de admitere nu permite comisiei de soluționare contestații să se substituie în competența comisiei de elaborare subiecte, în sensul adăugării / punctării unor aspecte noi. Pentru aceste motive, contestația a fost respinsă ca neîntemeiată.

Un alt candidat solicită adăugarea la baremul de corectare a unei alte diferențe: „în cazul măsurilor asiguratorii pentru garantarea executării pedepsei amenzii, este necesar ca legea să prevadă pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa amenzii, unică sau alternativă cu pedeapsa închisorii; această condiție nu este incidentă în cazul măsurilor asiguratorii în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune”. Contestația este neîntemeiată. Stabilirea aspectelor ce vor fi punctate este atributul exclusiv al comisiei de elaborare subiecte; competența prezentei comisii

este limitată, potrivit Regulamentului de admitere, la verificarea corectitudinii punctajului astfel stabilit.

În fine, un alt candidat solicită, de asemenea, acordării punctajului parțial în cazul identificării următoarei deosebiri: „spre deosebire de măsurile asigurătorii luate în vederea executării pedepsei amenzii, cele dispuse în vederea reparării pagubei produse prin infracțiune se pot menține și în situația în care în cauză se dispune clasarea sau în cazul în care acțiunea civilă este lăsată nesoluționată de către instanța penală”. Contestația este neîntemeiată. Subiectul se referea strict la diferențe vizând „condițiile de luare” a măsurilor, iar cele precizate de candidat nu se încadrează cerinței subiectului de examen. Suplimentar, arătăm din nou că Regulamentul de admitere nu permite comisiei de soluționare contestații să se substituie în competența comisiei de elaborare subiecte, în sensul adăugării / punctării unor aspecte noi.

Având în vedere respingerea tuturor contestațiilor, baremul inițial afișat pentru subiectul III din materia dreptului procesual penal rămâne, așadar, nemodificat.

IV. Cu privire la contestațiile formulate în legătură cu Subiectul IV:

17 candidați au formulat contestații cu privire la baremul aferent acestui subiect.

Contestațiile au fost respinse

Un candidat a contestat baremul în ceea ce privește necuprinderea în acesta a încălcării de către instanță a dispozițiilor art. 355 alin. (1) C.pr.pen. referitoare la termenul de 7 zile care trebuia acordat în cauză, după arestarea unuia dintre inculpați și care, în speța de concurs, nu a fost respectat. Candidatul a remarcat faptul că dacă, inițial a fost acordat în cauză un termen de 14 zile, când inculpatul A nu era încă arestat, după arestarea acestuia a fost acordat un termen de peste 30 de zile.

Comisia a apreciat contestația ca fiind neîntemeiată.

Dispozițiile mai sus menționate prevăd că în cauzele în care sunt inculpați arestați preventiv sau arestați la domiciliu, judecata se face de urgență și cu precădere iar termenele acordate sunt de regulă, de 7 zile. În același timp, potrivit dispozițiilor art. 355 alin. (2) C.pr.pen. pentru motive temeinic justificate, instanța poate acorda termene mai scurte sau mai lungi.

În doctrina și practica judiciară termenul de 7 zile este apreciat a fi un termen de recomandare și în plus, datele speței nu evidențiază anumite neregularități cu privire la termenele acordate, acestea neputând fi prezumate, prin adăugarea la conținutul speței. Faptul că instanța are sau nu motive întemeiate pentru acordarea unor termene mai lungi nu echivalează cu existența unei obligații legale a justificării explicite a acestora.

Un candidat a contestat greșita reținere în barem ca fiind o încălcare a normelor de procedură din partea instanței, a aceleia de nu fi verificat măsura arestării preventive înainte de expirarea acesteia.

În opinia candidatului dispozițiile art. 208 alin. (4) C.pr.pen. nu se aplică în speță deoarece nu a existat o măsură a arestării preventive care să fi fost dispusă de judecătorul de drepturi și libertăți sau de judecătorul de cameră preliminară. Măsura a fost dispusă în cauză pentru 30 de zile iar înainte de expirarea măsurii procurorul nu a solicitat menținerea acesteia.

Într-o manieră care a făcut greu detectabile motivele de contestație, candidatul a mai arătat că „*inculpatul a ales calea prevăzută de art. 241 alin. 1 lit. a) C.pr.pen., a încetării de drept a arestării preventive la expirarea duratei arestării preventive, respectiv cele 30 de zile, stabilite și dispuse prin mandatul de arestare de care instanța de judecată (...)*”. În aceeași

manieră a arătat că „această mențiune privind încetarea măsurii preventive este dispusă de către instanța de judecată chiar în mandatul de arestare conform legii, nefiind necesar a se pronunța, în acest caz, o altă încheiere care să constate ceea ce deja este menționat în mandat, respectiv, împlinirea termenului în care inculpatul a fost supus măsurii arestului preventiv”.

În opinia candidatului nu era necesară intervenția instanței pentru a constata încetarea de drept a măsurii arestării preventive. A invocat și Decizia nr. VII/20 februarie 2006 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, dată în recurs în interesul legii, care își păstrează actualitatea, potrivit doctrinei în materie.

Contestația este neîntemeiată. Măsura arestării preventive poate fi luată și de către instanța de judecată, în cursul judecății, nu numai de către judecătorul de drepturi și libertăți sau de către judecătorul de cameră preliminară, potrivit dispozițiilor art. 223 alin. (1) C.pr.pen. iar obligația de a verifica măsura în cursul judecății este prevăzută în cadrul dispozițiilor art. 208 alin. (4) C.pr.pen. Conform dispozițiilor menționate, în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii, instanța verifică, prin încheiere, periodic, dar nu mai târziu de 60 de zile, dacă subzistă temeiurile care au determinat menținerea măsurii arestării preventive dispuse față de inculpat sau dacă au apărut temeiuri noi, care să justifice menținerea acestei măsuri. În funcție de rezultatul verificărilor instanța procedează potrivit dispozițiilor art. 207 alin. (3)-(5), care se aplică în mod corespunzător. Afirmatia candidatului referitoare la faptul că procurorul de ședință nu a solicitat menținerea măsurii și nici nu a solicitat instanței să constate încetarea de drept a măsurii, este lipsită de relevanță, având în vedere că în etapa judecății instanța face verificările prevăzute de lege cu privire la măsurile preventive, din oficiu, nefiind necesar să fie investită cu o cerere în acest scop. Constatarea încetării de drept a măsurii se face, de asemenea, din oficiu (sau după caz, la sesizarea administrației locului de deținere), în acest sens fiind dispozițiile art. 241 alin. (2) C.pr.pen.

Un alt candidat a formulat contestație la barem, solicitând acordarea punctajului aferent tuturor candidaților, indiferent de soluția aleasă, cu referire la subiectul IV, pct. 3. Mai exact s-a referit la reținerea ca fiind o încălcare, din partea instanței, a normelor procesual penale, a dispoziției instanței de respingere a cererilor de judecare a cauzei în procedura recunoașterii învinuirii. Candidatul a arătat că prin contestarea încadrării faptelor nu se poate tinde la schimbarea situației de fapt, invocând în acest sens Decizia nr. 3136/2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Contestația este neîntemeiată.

Pentru aplicarea într-o cauză penală a procedurii simplificate a recunoașterii învinuirii, inculpatul trebuie să recunoască numai faptele concrete în materialitatea lor, nu și încadrarea în drept a acestora, putând solicita schimbarea încadrării juridice, în condițiile art. 386 C.pr.pen. Într-adevăr, prin schimbarea încadrării juridice a faptelor, inculpatul nu trebuie să urmărească în realitate schimbarea situației de fapt reținute în actul de sesizare, în acest sens fiind și opiniile doctrinare și jurisprudența (M. Udriou, *Sinteze și Grile, Procedură Penală, Partea Specială*, Ed. C.H. Beck, ediția a IV-a, 2017, p. 287-288, cu referire și la Decizia nr. 3136/2011 a ÎCCJ).

Observând datele speței, comisia constată că inculpații au solicitat înlăturarea elementului circumstanțial agravant al efracției. Prin cererea formulată aceștia nu au urmărit schimbarea situației de fapt reținute în actul de sesizare, întrucât în acesta nu se arată că inculpații A și B au pătruns în domiciliul persoanei vătămate C prin efracție, ci „prin ridicarea zăvorului, fără a-l forța”. Prin urmare, solicitarea de schimbare a încadrării faptei, nu tinde la schimbarea situației de fapt reținute în rechizitoriu.

Un alt candidat a contestat faptul că în barem nu s-a valorificat ca fiind o altă încălcare a normelor procesual penale, aceea că instanța nu a luat act de încetarea delegației avocatului din oficiu al inculpatului A, la prezentarea apărătorului ales și înainte de a pune în discuție cererea de amânare formulată de inculpatul B.

Contestația este neîntemeiată. Așa cum rezultă din datele speței, instanța a constatat încetate delegațiile avocaților din oficiu, față de prezența avocaților aleși (paragraf 4). Susținerea candidatului că instanța ar fi avut obligația să o facă înainte de a pune în discuție cererea de amânare formulată de B nu are nicio justificare atâta vreme, cât, în funcție de soluția dată asupra cererii de amânare a lui B, avocatul acestuia din oficiu era sau nu menținut în cauză.

Un candidat a contestat baremul la subiectul IV, susținând că, în afara încălcărilor identificate în barem, există alte două încălcări care trebuie punctate, respectiv: deși martorul D a depus pentru un termen de judecată documente medicale din care rezultă că nu s-a putut prezenta, instanța a dispus amânarea cauzei pentru ca acesta să se prezinte, nemaifiind dispuse alte măsuri până la următorul termen de judecată. În opinia candidatului, instanța avea obligația de a cita martorul și nu și-a îndeplinit această obligație, în condițiile în care potrivit dispozițiilor art. 353 alin. (7) C.pr.pen., martorul nu a fost prezent pentru a lua la cunoștință despre noul termen. O a doua încălcare care trebuia reținută și punctată, în opinia candidatului este aceea că instanța a acordat cuvântul în dezbateri, procurorului, avocatului părții civile și avocaților inculpaților, deși dispozițiile art. 387 alin. (1) C.pr.pen., se referă la faptul că se acordă cuvântul în următoarea ordine: procurorului, persoanei vătămate, părții civile, părții responsabile civilmente și inculpatului. Chiar dacă partea civilă și inculpații au avocați, ei nu pot fi excluși de la cuvântul în dezbateri.

Contestația a fost apreciată ca neîntemeiată.

În ceea ce privește necitarea martorului ulterior termenului la care a lipsit, întrucât a fost bolnav, depunând acte medicale, comisia constată că deși, într-adevăr, din textul speței nu rezultă că s-a procedat la emiterea citației, cu toate acestea, se subînțelege acest fapt, atâta vreme cât amânarea a fost acordată exclusiv în scopul audierii iar martorul a fost prezent și audiat la termenul din 11.10.2021.

În ceea ce privește neacordarea cuvântului părților personal, în cadrul dezbaterilor, ci numai avocaților acestora, comisia reține că dezbaterile reprezintă stadiul procesual în care procurorul ori persoana vătămată și părțile, personal sau prin avocați, discută oral și contradictoriu situația de fapt, încadrarea juridică, soluția ce trebuie pronunțată în cauză, atât pe latura penală cât și pe latura civilă, individualizarea pedepsei sau a executării acesteia, precum și orice alte aspecte necesare rezolvării cauzei. Cuvântul în cadrul dezbaterilor nu este unul personal, în mod necesar, dimpotrivă, în cadrul dezbaterilor avocații sunt cei care iau cuvântul pentru părțile pe care le asistă. Potrivit dispozițiilor art. 92 alin. (7) și art. 93 alin. (3) C.pr.pen., avocații persoanei vătămate, părții civile și inculpatului exercită drepturile procesuale ale acestora. În măsura în care părțile asistate doresc să ia cuvântul și personal, nu numai prin avocați, cu ocazia dezbaterilor, o pot face, aducând la cunoștința instanței acest lucru.

Situațiile în care părțile iau cuvântul personal, și nu prin avocați, sunt prevăzute în mod expres de lege, cum este, de pildă, ultimul cuvânt al inculpatului, potrivit dispozițiilor art. 389 C.pr.pen.

Față de cele mai sus reținute, contestația a fost apreciată ca neîntemeiată și respinsă ca atare.

În același sens, încă un candidat a invocat nereținerea în barem a încălcării de către instanță a obligației de a cita martorul D, pentru termenul de judecată din 11.10.2021.

Argumentele expuse rămân valabile și în cazul acestei contestații.

Un alt candidat a contestat baremul la subiectul IV, cu referire la punctul 3, susținând că instanța avea obligația de a reveni asupra dispoziției de respingere a cererii inculpaților de aplicare a procedurii abreviate a recunoașterii învinuirii și de a reduce limitele de pedeapsă cu o treime, în măsura în care a reținut aceeași situație de fapt cu cea recunoscută de inculpat.

Contestația este neîntemeiată. Soluția propusă de candidat nu are susținere în lege, deoarece dispozițiile special edictate pentru această procedură nu prevăd posibilitatea instanței de a reveni și de a transpune cauza din procedura de drept comun, în procedura abreviată. De altfel, acest lucru nici nu ar mai putea fi făcut odată ce a fost începută cercetarea judecătorească, căci, procedura abreviată este incompatibilă cu cercetarea judecătorească, neputând coexista în aceeași cauză în raport cu aceiași inculpați.

Când, însă, instanța a respins cererea inculpatului de a fi judecat potrivit procedurii abreviate și a efectuat cercetarea judecătorească, iar în urma acesteia reține aceeași situație de fapt ca cea recunoscută de inculpat, va reduce limitele de pedeapsă cu o treime. Este ceea ce se numește efectul de drept substanțial al acestei proceduri. Comisia constată însă, că, stabilirea limitelor de pedeapsă nu a făcut obiectul verificării cunoștințelor candidaților în cadrul acestei probe de concurs, probă care a avut ca obiect exclusiv verificarea cunoștințelor de drept procesual penal.

Un candidat a contestat baremul pentru aceea că nu cuprinde și încălcarea de judecătorul de cameră preliminară a obligației prevăzute de art. 344 alin. (3) C.pr.pen., în sensul de a stabili și comunica avocatului din oficiu termenul în care acesta este în drept să formuleze cereri și excepții.

Contestația este nefondată. Din economia speței rezultă că etapa camerei preliminare nu a făcut obiectul verificării cunoștințelor candidaților la această probă de concurs, aceasta în condițiile în care s-a precizat în conținutul speței că au fost respinse cererile și excepțiile formulate de inculpați, asistați de avocații din oficiu, iar încheierea a rămas definitivă prin necontestare. De altfel, tocmai din acest motiv, în speță nu re regăsesc informații cu privire la desfășurarea procedurii de cameră preliminară, iar posibila încălcare invocată de candidat este în afara oricărui context.

Un candidat a susținut că în barem ar fi trebuit să fie valorificată și încălcarea de către instanța de judecată a Deciziei nr. 250/2019 a Curții Constituționale a României, având în vedere că instanța a schimbat încadrarea juridică prin încheierea de dezbateri care face corp comun cu sentința prin care se soluționează fondul cauzei. Totodată, instanța nu a pus în discuție dreptul inculpaților de a solicita acordarea unui termen în vederea pregătirii apărării în raport cu schimbarea încadrării juridice intervenite la ultimul termen de judecată.

Contestația a fost apreciată ca nefondată.

Prin decizia nr. 250/2019, Curtea Constituțională a stabilit că „punerea în discuția părților a noii încadrări juridice și informarea inculpatului referitor la dreptul de a cere lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea, astfel cum prevede art. 386 alin. (1) C.pr.pen., are semnificația unei simple menționări a posibilității teoretice ca instanța să ajungă la o concluzie diferită de cea a parchetului în ceea ce privește încadrarea infracțiunii, [...], insuficientă pentru exercitarea în mod efectiv a dreptului la apărare și pentru menținerea caracterului echitabil al procedurii” (par. 40). Curtea Constituțională stabilește în consecință că „schimbarea încadrării juridice dată faptei prin actul de sesizare să se realizeze de către instanța de judecată prin hotărâre care nu soluționează fondul cauzei, ulterior punerii în discuția părților a noii încadrări juridice a faptei, însă anterior soluționării fondului cauzei” (par. 46).

În final, Curtea stabilește că pronunțarea cu privire la schimbarea încadrării juridice dată faptei prin actul de sesizare trebuie realizată printr-o hotărâre judecătorească care nu soluționează fondul cauzei. Aceasta semnifică în primul rând că instanța trebuie să se pronunțe asupra schimbării de încadrare juridică (indiferent dacă admite sau respinge schimbarea de încadrare), iar în al doilea rând că pronunțarea (nu neapărat hotărârea în care se regăsește) trebuie să fie *anterioară dezbaterilor asupra fondului cauzei* (pentru respectarea dreptului la apărare și a dreptului la un proces echitabil, părțile trebuie să cunoască natura și întinderea acuzației atât cu privire la baza factuală, cât și cu privire la cea juridică a învinuirii care li se aduce – par. 19).

În speță, comisia reține că încadrarea juridică a faptei s-a schimbat înainte de începerea dezbaterilor asupra fondului cauzei, ceea ce înseamnă că părțile și avocații lor au avut posibilitatea de a pune concluzii în cunoștință de cauză. Totodată, a fost respectată condiția care se desprinde din decizia mai sus menționată, în sensul că instanța s-a pronunțat asupra schimbării încadrării juridice prin încheiere separată de hotărârea asupra fondului cauzei, adoptată ulterior termenului de dezbateri.

Un candidat a solicitat eliminarea din barem a răspunsurilor de la punctele 2,9 și 10. A susținut că cerința subiectului este aceea de a identifica orice încălcare a normelor de procedură penală în cauză, or, cele mai sus menționate nu sunt mai importante decât altele care nu apar menționate în barem. Referitor la neacordarea ultimului cuvânt al inculpatului, a arătat că nu există date suficiente în speță pentru a trage o concluzie în sensul ascultării ori nu a inculpatului.

Contestația este neîntemeiată. Candidatul nu contestă baremul pentru că ar conține o rezolvare greșită a speței sau a unor puncte ale acesteia, ci pentru că, în opinia sa, au fost alese de către comisia de elaborare acele încălcări ale normelor procesual penale apreciate ca fiind mai importante. Comisia de soluționare a contestației constată că au fost punctate în barem toate acele încălcări a normelor procesual penale care rezultă cu evidență în raport de conținutul speței și nu unele sau altele, în mod arbitrar.

Un alt candidat a contestat baremul pentru că, în opinia sa mai trebuiau punctate și alte încălcări ale normelor procesual penale, respectiv: instanța trebuia să acorde inculpatului B un termen pentru pregătirea apărării, chiar dacă avocatul său ales nu a cerut acest lucru; audierea martorului D trebuia dispusă numai după ce administrarea acestei probe a fost pusă în discuția părților și a procurorului; audierea inculpaților și a părții civile nu este lăsată la aprecierea instanței, ci este obligatorie potrivit art. 376 alin. (3) C.pr.pen.; instanța nu a adus la cunoștința inculpaților drepturile și obligațiile procesuale înainte ca aceștia să refuze să fie audiați.

Contestația a fost apreciată ca nefiind neîntemeiată. Susținerea potrivit căreia instanța era obligată să amâne cauza pentru a acorda timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării, indiferent de poziția avocatului inculpatului B, este neîntemeiată. Deși nu se precizează în mod expres, se deduce că este vorba de primul termen de judecată din data de 09.08.2021, când inculpatul B a încheiat contractul de asistență juridică cu avocatul în chiar ziua termenului, cât timp ședința de judecată a fost suspendată. Din datele speței rezultă că în timpul suspendării ședinței de judecată, avocatul a studiat dosarul iar după reluarea cauzei, acesta a arătat că nu solicită amânarea cauzei în vederea pregătirii apărării.

Contrar celor afirmate de către candidat, dispozițiile art. 356 alin. (3) C.pr.pen reglementează *dreptul* părților și al persoanei vătămate de a beneficia de un termen pentru angajarea unui avocat și pentru pregătirea apărării. Dreptul la apărare constă în facultățile sau posibilitățile recunoscute prin lege persoanelor, de a-și valorifica interesele legitime iar apărarea ca formă a asistenței juridice constă în activitatea procesuală de valorificare a drepturilor și intereselor părților sau persoanelor interesate din proces. În speță, inculpatul, prin avocatul său

ales, și-a exercitat dreptul la care s-a făcut referire, în acord cu propria voință și propriul interes procesual, iar instanța de judecată nu poate interveni în exercitarea acestui drept, peste voința părții beneficiare, cu consecința transformării dreptului în obligație.

Tot astfel, cu referire la administrarea probei cu audierea martorului D, comisia constată că această probă, ca de altfel și celelalte, au fost administrate după ce instanța le-a supus dezbaterii părților și procurorului (paragraf 9 din speță - „după punerea în discuție a probelor administrate în cursul urmăririi penale precum și a *probelor noi solicitate*, instanța ia act că inculpații nu contestă probele din cursul urmăririi penale, încuviințează părții civile, în vederea identificării bunurilor, emiterea adreselor către casele de amanet unde au fost depuse bunurile de către inculpați și, din oficiu, pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei, apreciază necesară audierea inculpaților, a părții civile și a martorului D”.

Cât privește susținerea candidatului că audierea inculpaților și a părții civile nu este lăsată la aprecierea instanței, ci este obligatorie, comisia constată că dispozițiile legale la care candidatul a făcut referire stabilesc ordinea cercetării judecătorești, arătând că „După audierea inculpatului, a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente, se procedează la administrarea probelor încuviințate”. În al doilea rând, în ceea ce privește audierea obligatorie a părților se reține că potrivit dispozițiilor legale partea civilă are „dreptul de a fi ascultată” [art. 85 rap. la art. 81 alin. (1) lit. f)] iar inculpatul are dreptul „de a nu da nicio declarație” [art. 83 alin. (1) lit. a) C.pr.pen.].

Referitor la faptul că instanța nu ar fi adus la cunoștința inculpaților drepturile și obligațiile procesuale înainte ca aceștia să refuze să fie audiați, comisia de soluționare a contestațiilor constată că din baremul întocmit de comisia de elaborare a subiectelor rezultă că a fost reținută ca fiind una dintre încălcările normelor de procedură, „omisiunea instanței la termenul din 09.08.2021 de a explica inculpaților în ce constă învinuirea și de a le aduce la cunoștință drepturile procesuale prevăzute de art. 374 alin. (2) C.pr.pen.”. Prin urmare, a fost punctată în barem încălcarea despre care candidatul a susținut că nu ar fi fost.

Un candidat a criticat baremul pentru nerezținerea în cadrul acestuia a încălcării de către instanța de judecată, în speța prezentată, a obligației de a aduce la cunoștința părților, odată cu anunțarea termenului pentru deliberare, redactare și pronunțare, și a modalității de pronunțare a hotărârii, respectiv, în ședință publică ori prin punerea soluției la dispoziția părților, potrivit art. 391 alin. (2) C.pr.pen.

Comisia de soluționare a contestațiilor apreciază contestația ca neîntemeiată. Datele conținute de speță nu evidențiază o atare omisiune a instanței, eventualele neregularități în sensul menționat neputând fi prezumate, prin adăugarea la conținutul speței, atâta vreme cât informațiile conținute de aceasta nu le scot în evidență. Aceasta cu atât mai mult cu cât, datele speței scot în evidență pentru acest moment procesual, eroarea constând în amânarea pronunțării în vederea citării părților la pronunțare.

Un candidat a criticat baremul pentru aceea că nu a fost cuprinsă ca și încălcare a normelor procesual penale, aceea referitoare la neredactarea hotărârii judecătorești, odată cu pronunțarea.

Contestația este apreciată ca fiind neîntemeiată. Datele conținute de speță nu evidențiază o atare omisiune a instanței, eventualele neregularități în sensul menționat neputând fi prezumate, prin adăugarea la conținutul speței, și în plus, din conținutul acesteia rezultă că, după închiderea dezbaterilor, instanța a stabilit termen pentru deliberare, redactare și pronunțare, ceea ce arată că hotărârea urma să fie redactată la momentul pronunțării.

Un candidat a contestat baremul, criticând nereținerea ca încălcare din partea instanței de judecată a normelor procesual penale, a împrejurării că instanța nu a adus la cunoștința părților și procurorului, a modalității în care va face pronunțarea hotărârii, respectiv prin punerea soluției la dispoziția acestora, prin mijlocirea grefei, sau în ședință publică. Totodată, a criticat baremul și pentru nereținerea ca o altă încălcare a normelor de procedură, a necitării martorului D pentru termenul din 11.10.2021, în condițiile în care acesta, la un termen anterior, nu a fost prezent, depunând acte medicale pentru justificarea absenței sale.

Ambele critici au fost examinate anterior, cu ocazia analizării contestațiilor altor candidați, argumentele pentru care au fost apreciate ca neîntemeiate nemaifiind reluate.

Un alt candidat a criticat baremul pentru nereținerea ca fiind o altă încălcare din partea instanței de judecată, a împrejurării că la pronunțarea hotărârii președintele completului nu a fost asistat de grefier, conform art. 405 alin. (1) C.pr.pen.

Comisia de soluționare a contestațiilor apreciază contestația ca neîntemeiată. Datele conținute de speță nu evidențiază această încălcare a normelor procesual penale, informațiile oferite fiind de natură a sublinia că președintele completului nu a pronunțat hotărârea decât după citarea părților.

În fine, un alt candidat a criticat baremul în termeni mai mult sau mai puțin generali, solicitând completarea acestuia cu următoarele încălcări: instanța nu a verificat procedura de citare, nu a procedat la identificarea persoanei vătămate prezente; nu a adus la cunoștința părților și a persoanei vătămate probele excluse în etapa camerei preliminare; nu a întrebat părțile și persoana vătămată dacă contestă probele din cursul urmăririi penale și nu le-a pus în vedere acestora că pot propune probe pe perioada cercetării judecătorești; inculpaților nu le-a fost adusă la cunoștință învinuirea înainte de citirea actului de sesizare; inculpaților nu le-au fost aduse la cunoștință drepturile; instanța nu a pus în discuția și a persoanei vătămate solicitarea inculpaților de desfășurare a procedurii abreviate; luarea măsurii arestării se dispune de către președintele completului iar nu de către instanță, în plus, nu a fost întocmită minuta cu ocazia dispunerii acestei măsuri.

Contestația este apreciată ca fiind neîntemeiată.

Comisia reține că anumite omisiuni din partea instanței nu pot fi reținute și punctate, atâta vreme cât datele conținute de speță nu le evidențiază, eventualele neregularități neputând fi prezumate, prin adăugarea la conținutul speței. Așa stau lucrurile, de pildă, în ceea ce privește așa-zisa omisiune din partea instanței de a cita părțile (comisia reține că nu există informații în speță care să contureze această omisiune), de a proceda la identificarea persoanei vătămate, de a le aduce la cunoștință probele excluse, de a întocmi minuta, la dispunerea măsurii arestării preventive.

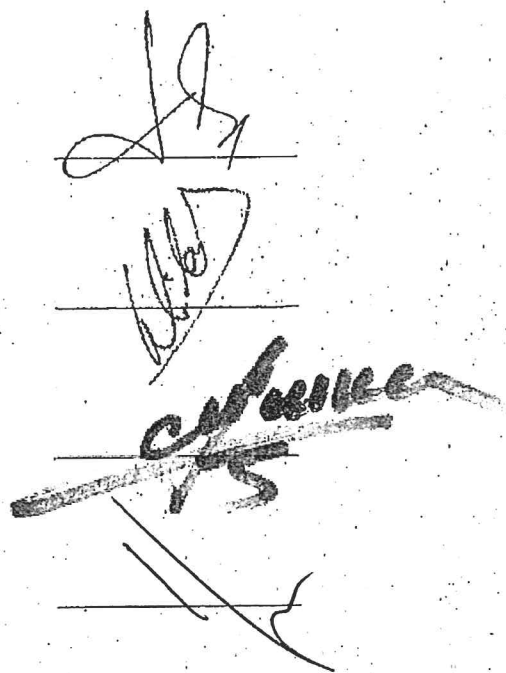
Alte încălcări au fost deja reținute în barem, cum ar fi, de pildă, aceea că inculpaților nu le-au fost aduse la cunoștință învinuirea și nici drepturile procesuale prevăzute de art. 374 alin. (2) C.pr.pen.

Celelalte încălcări invocate nu sunt susținute de datele speței, rezultând de o manieră explicită că instanța a respectat normele de procedură. De pildă, în ceea ce privește încălcarea invocată, referitoare la faptul că părțile nu au fost întrebat dacă contestă probele administrate în cursul urmăririi penale, din datele speței (paragraf 9) rezultă în mod explicit că instanța a pus în discuția părților probele administrate în cursul urmăririi penale. Tot astfel, rezultă în mod explicit (paragraf 8) că instanța a ascultat concluziile procurorului și ale părților cu privire la solicitarea de aplicare a procedurii abreviate.

În fine, susținerea candidatului referitoare la faptul că arestarea preventivă se dispune de președintele de complet iar nu de instanța de judecată, este neîntemeiată. Dispozițiile legale care reglementează arestarea preventivă în cursul judecării [art. 223 alin. (2) C.pr.pen.] se referă în mod expres la instanța de judecată, iar nu la președintele de complet. De altfel, în situația cauzelor de primă instanță, completul de judecată este compus dintr-un singur judecător, care este și președinte al completului (cu excepția cauzelor de competența ICCJ, ceea ce nu este cazul de față).

Având în vedere respingerea tuturor contestațiilor, baremul inițial afișat pentru subiectul IV din materia dreptului procesual penal rămâne, așadar, nemodificat.

Comisia de soluționare a contestațiilor la barem:

The image shows four handwritten signatures, each followed by a horizontal line. The third signature is followed by a large, bold, handwritten word that appears to be 'Comisia' (The Commission) and a large number '15' below it. The fourth signature is followed by a horizontal line and a large, bold, handwritten letter 'E'.